

สถานการณ์ตลาดข้าวในฮ่องกง

1. ภาพรวมสถานการณ์ข้าวในฮ่องกง

ฮ่องกงมีจำนวนผู้นำเข้าข้าวลงทะเบียนกับหน่วยงานของรัฐบาล “Trade and Industry Department” จำนวน 259 ราย (ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน 2563) จากสถิติการค้าตั้งแต่เดือนมกราคม – พฤศจิกายน 2563 ฮ่องกงนำเข้าข้าวมีปริมาณทั้งสิ้น 271,800 ตัน แบ่งเป็นข้าวจากแหล่งต่างๆ ดังนี้

- ข้าวไทย ฮ่องกงนำเข้าจำนวนทั้งสิ้น 142,800 ตัน (สัดส่วน 52.5%) แบ่งเป็นข้าวหอม 128,500 ตัน ข้าวขาว 6,300 ตัน และข้าวชนิดอื่นๆ 8,000 ตัน
- ข้าวเวียดนาม ฮ่องกงนำเข้าจำนวนทั้งสิ้น 70,900 ตัน (สัดส่วน 26.1%) แบ่งเป็นข้าวหอมจำนวน 64,800 ตัน และอื่นๆ 6,100 ตัน
- ข้าวกัมพูชา ฮ่องกงนำเข้าจำนวนทั้งสิ้น 22,400 ตัน (สัดส่วน 8.2%)
- ข้าวจากจีนแผ่นดินใหญ่จำนวนทั้งสิ้น 18,400 ตัน (สัดส่วนอยู่ที่ 6.8%)

ภาพรวม : ข้าวในฮ่องกง เมื่อวันที่ 30 พฤศจิกายน 2563

รายละเอียด	จำนวน
ผู้นำเข้าลงทะเบียน	259 ราย
จำนวนสต็อก	13,800 ตัน
จำนวนนำเข้าข้าวทั้งหมด	271,800 ตัน
ส่งออก(Re-export)	10,395 ตัน
ราคาปลีกข้าวไทย (เฉลี่ย)	13.89 เหรียญฮ่องกง/กก.
แหล่งที่มา: Trade and Industry Department (HKSAR)	

การส่งออก: ข้าวจากฮ่องกงไปยังประเทศอื่นๆ

Re-Exports by Destination

(Unit: tonnes)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (as at 30 Nov)
Macau	6,175	8,032	8,658	10,879	11,172	11,175	12,637	13,375	14,088	12,632	8,863
Mainland China	975	688	172	344	692	602	957	315	462	160	0
Canada	218	160	188	190	212	248	171	207	195	154	373
USA	1,005	788	591	921	698	717	805	857	711	800	677
Others	768	572	630	572	615	405	1,107	700	564	298	482
Total	9,141	10,240	10,239	12,906	13,389	13,147	15,677	15,454	16,020	14,044	10,395

ที่มา : Trade and Industry Department

การนำเข้า : ข้าวจากประเทศอื่นๆ นับตั้งแต่ปี 2553 – 2563 (เดือนพฤศจิกายน)

(Unit: 000 tonnes; percentage of share in brackets)

ชนิดข้าว	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020 (as at 30 Nov)
Thailand											
Fragrant	189.3	171.3	140.2	135.6	134.1	149.8	165.7	186.3	156.0	141.6	128.5
White	17.8	20.0	7.4	2.5	9.1	11.3	7.5	7.6	6.2	8.0	6.3
Others	11.3	12.6	9.3	8.7	11.1	13.5	14.3	12.6	9.0	6.8	8.0
Sub-total	218.4 (67.5%)	203.9 (60.7%)	156.9 (51.0%)	146.8 (44.7%)	154.3 (48.2%)	174.6 (55.5%)	187.5 (59.6%)	206.5 (65.9%)	171.2 (55.5%)	156.4 (52.3%)	142.8 (52.5%)
Vietnam											
Fragrant	#	84.8	102.3	127.7	115.5	91.6	76.3	45.1	67.8	81.4	64.8
White	#	8.2	6.5	8.6	8.0	5.4	4.6	1.5	4.8	4.1	1.9
Others	#	1.7	0.5	0.9	2.9	4.4	5.8	3.3	3.5	3.3	4.2
Sub-total	58.7 (18.1%)	94.7 (28.2%)	109.3 (35.5%)	137.2 (41.8%)	126.4 (39.5%)	101.4 (32.2%)	86.7 (27.6%)	49.9 (15.9%)	76.1 (24.7%)	88.8 (29.7%)	70.9 (26.1%)
Mainland China											
See Mew	12.2	3.2	2.1	2.2	1.2	0.3	0.0	0.0	0.1	0.1	0.2
Yu Jien	28.6	27.4	21.6	22.9	22.3	20.1	17.6	13.6	22.7	23.1	18.2
Others	0.7	0.7	0.6	0.5	0.3	0.1	1.4	0.1	0.1	0.0	0.0
Sub-total	41.5 (12.8%)	31.3 (9.3%)	24.3 (7.9%)	25.6 (7.8%)	23.8 (7.5%)	20.5 (6.5%)	19.0 (6.0%)	13.7 (4.4%)	22.9 (7.4%)	23.2 (7.7%)	18.4 (6.8%)
Cambodia											
Fragrant	0.07 (small quantity)	0.8 (0.2%)	0.5 (0.2%)	0.8 (0.2%)	1.2 (0.4%)	3.9 (1.2%)	4.9 (1.6%)	13.6 (4.3%)	14.4 (4.7%)	10.9 (3.6%)	22.4 (8.2%)
Others											
	2.2 (0.7%)	1.7 (0.5%)	4.8 (1.5%)	5.2 (1.6%)	3.9 (1.2%)	5.5 (1.8%)	6.0 (1.9%)	5.7 (1.8%)	6.2 (2.0%)	6.8 (2.3%)	8.5 (3.1%)
Total	323.7 (100%)	336.1 (100%)	307.9 (100%)	328.5 (100%)	319.8 (100%)	314.8 (100%)	314.6 (100%)	313.5 (100%)	308.4 (100%)	299.5 (100%)	271.8 (100%)

ที่มา: Trade and Industry Department

**ราคานำเข้า (CIF) แยกตามชนิดข้าวจากแหล่งต่างๆ
ตั้งแต่เดือน มกราคม – พฤศจิกายน 2563**

Average Rice Import CIF (Cost Insurance Freight) Prices of Selected Rice Types in the Current Year

(Unit : HK\$/kg)

2020	Thai Fragrant	Chinese Yu Jien	Australian Inga	Vietnamese Fragrant
Jan	8.67	5.52	*	4.85
Feb	8.72	5.57	*	4.73
Mar	8.61	5.69	*	4.77
Apr	8.23	5.65	*	5.04
May	8.00	5.66	*	5.07
Jun	8.19	5.60	*	4.96
Jul	8.29	5.55	*	5.00
Aug	8.47	5.60	*	5.03
Sep	8.31	5.58	*	4.98
Oct	7.90	5.56	*	5.00
Nov	7.86	5.64	*	5.01

Note: Import CIF prices are calculated from the information declared by rice stockholders in the import licences.

ที่มา: Trade and Industry Department

2. ข้าวในตลาดฮ่องกง

ในปี 2563 ทั่วโลกเผชิญกับสถานการณ์โควิด-19 ส่งผลกระทบต่อในวงกว้าง โดยเฉพาะจำนวนนักท่องเที่ยวจากทั่วโลกมายังฮ่องกงลดน้อยลง ทำให้ยอดการใช้บริการร้านอาหารและโรงแรมในฮ่องกงลดลง อีกทั้งประชากรรุ่นใหม่นิยมทานอาหารเสริมต่างๆ และรับประทานอาหารอย่างอื่นทดแทนข้าว โดยลดการบริโภคข้าวซึ่งมีคาร์โบไฮเดรตเพื่อลดน้ำหนัก ปัจจุบันอัตราเฉลี่ยประชากรฮ่องกงบริโภคข้าวแต่ละปีอยู่ที่ 40 กิโลกรัม/คน/ปี ซึ่งคนฮ่องกงยังนิยมบริโภคข้าวเป็นอาหารหลัก และข้าวหอมมะลิไทยยังคงได้รับความนิยมเป็นอันดับแรก อย่างไรก็ตาม เนื่องจากกระแสนิยมในเรื่องสุขภาพ ข้าวสุขภาพ และข้าวที่มีข้าวดัชนีน้ำตาลต่ำ (low GI : low glycemic index) ได้รับความนิยมมากขึ้น

Per Capita Consumption

ผู้บริโภคข้าวในฮ่องกง ตั้งแต่ปี 2553- 2563

(Unit: kg)

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Per capita consumption	46	47	43	45	45	43	43	42	41	40

ที่มา : Trade and Industry Department : HKSAR

ราคาขายปลีกของชนิดข้าวของแต่ละประเทศ ตั้งแต่เดือนมกราคม - พฤศจิกายน 2563

Average Retail Prices of Selected Rice Types in the Current Year

(Unit: HK\$/kg)

2020	Thai Fragrant	Chinese Yu Jien	Australian Inga	Vietnamese Fragrant
Jan	13.05	11.74	17.47	9.64
Feb	14.22	13.48	*	9.61
Mar	13.65	12.45	14.31	9.40
Apr	14.02	13.68	12.39	9.56
May	14.40	13.11	13.18	10.77
Jun	14.17	12.85	13.71	10.82
Jul	14.38	12.81	13.28	10.98
Aug	14.25	12.54	14.68	10.43
Sep	14.17	12.29	13.78	10.37
Oct	13.96	12.53	13.82	10.69
Nov	13.89	12.85	*	10.66

Note: Retail prices are calculated from information collected from field surveys to supermarkets in Hong Kong.

ที่มา: Trade and Industry Department

เฉลี่ยราคาขายปลีกข้าวหอมไทยในตลาดฮ่องกง

(อัตราแลกเปลี่ยน 1 เหรียญฮ่องกง/4 บาท)

น้ำหนัก / กิโลกรัม		ปี 2558	2559	2560	2561	2562	2563
ม.ค.-มี.ค.	เหรียญฮ่องกง	11.95	11.33	10.84	11.18	12.96	13.64
	บาท	47.8	45.32	43.36	44.72	51.84	54.56
เม.ย. - มิ.ย.	เหรียญฮ่องกง	11.67	11.12	10.92	11.78	13.14	14.20
	บาท	46.68	44.48	43.68	47.12	52.56	56.80
ก.ค. - ก.ย.	เหรียญฮ่องกง	11.44	10.88	10.74	12.44	13.10	14.27
	บาท	45.76	43.52	42.96	49.76	52.40	57.08
ต.ค. - ธ.ค.	เหรียญฮ่องกง	11.47	10.99	10.92	12.82	13.25	13.89
	บาท	45.88	43.96	43.68	51.28	53.0	55.56

ที่มา : Trade and Industry Department : HKSAR

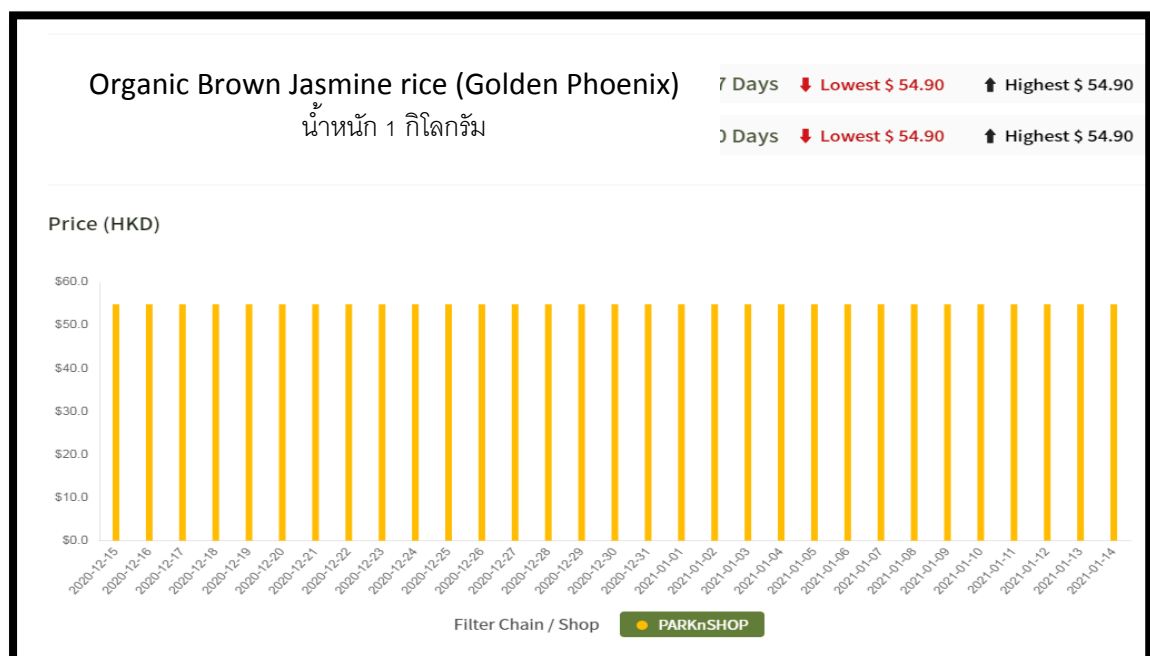
ราคาขายปลีกข้าวหอมไทยบรรจุภัณฑ์น้ำหนัก 5 กิโลกรัม

Golden Phoenix (CTH) - BSCM Thai Hom Mali Rice (Khao Hom Mali) 5kg

ที่มา: ซูเปอร์มาเก็ต Park N Shop

ราคาขายปลีกข้าวกล้องเกษตรอินทรีย์ บรรจุภัณฑ์น้ำหนัก ต่อ 1 กิโลกรัม

ที่มา: ซูเปอร์มาเก็ต Park N Shop

3. โอกาสและแนวทางการขยายตลาด

3.1 สถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 ยอดขายข้าวไทยยังคงเสถียรภาพในฮ่องกง โดยในปี 2563 (ม.ค.-พ.ย.) ไทยส่งออกข้าวไปยังฮ่องกงมูลค่า 172.42 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.01) หรือปริมาณ 156,860 ตัน (ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 3.37) และมีสัดส่วนอยู่ที่ร้อยละ 52.5 โดยการนำเข้าข้าวหอมมะลิมูลค่า 135.51 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.2) ข้าวขาว มูลค่า 27.33 (ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.62) ข้าวกล้อง มูลค่า 4.49 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 18.32)

ข้อสังเกต ข้าวกล้องเป็นข้าวเพื่อสุขภาพการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง (ปี 2560 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.26 ปี 2561 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.69 และ ปี 2562 ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 24.86)

3.2 การสร้างความมั่นใจให้แก่ผู้นำเข้าข้าวฮ่องกงในเรื่องผลผลิตข้าวไทยเพียงพอต่อการส่งออกไปฮ่องกง และไม่ระงับ/ยุติส่งออกข้าวไทย ที่ผ่านมาได้สร้างความเชื่อมั่นให้กับสมาคมผู้นำเข้าข้าว และหน่วยงานรัฐบาลที่ดูแลและรับผิดชอบข้าวในฮ่องกง (Trade Industry Department HKSAR) และผู้บริโภควิวฮ่องกง

3.3 จากสถานการณ์ฮ่องกงเกิดปรากฏการณ์ Panic Buying ถึง 2 ครั้ง ในช่วงต้นปีและกลางปี 2563 ที่เกิดสถานการณ์โควิด-19 กล่าวคือ ผู้บริโภคชาวฮ่องกงเกิดความวิตกกังวลว่าจะไม่มีข้าวเพียงพอสำหรับการบริโภค จึงซื้อข้าวเพื่อกักตุนเป็นจำนวนมาก ประกอบกับเวียดนามประกาศระงับการส่งออกข้าวชั่วคราว ขณะที่ไทยไม่มีมาตรการจำกัดปริมาณการส่งออกข้าว ส่งผลดีให้การนำเข้าข้าวไทยของฮ่องกง

3.4 ในปีนี้ (พ.ศ. 2563) สคต. ฮ่องกง มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสินค้าข้าว และสินค้าอาหารบน Online ร่วมกับ HKTV Mall ซึ่งเป็น Platform ที่ได้รับความนิยมสูงสุดในฮ่องกง และเข้ากับสถานการณ์ปัจจุบันที่ควรเน้นการซื้อ Online ในช่วงวิกฤต COVID – 19 นอกจากนี้ ยังได้จัดโครงการประชาสัมพันธ์ภาพลักษณ์ข้าวไทย โดยการมอบข้าวหอมมะลิไทยอย่างดีให้แก่ร้านอาหารไทยที่ได้รับตราสัญลักษณ์ Thai Select รวม 29 ร้าน เพื่อประชาสัมพันธ์ข้าวหอมมะลิผ่านเมนู Signature และจัดทำในด้านของ Delivery เพื่อให้เข้ากับสถานการณ์ที่งดการรับประทานอาหารที่ร้าน อีกทั้งเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้บริโภคชาวฮ่องกง ซึ่งผลตอบรับเป็นที่น่าพอใจเป็นอย่างมากจากทั้งผู้บริโภคชาวฮ่องกงและร้านอาหารไทย

4. ปัญหาและอุปสรรค

4.1 ผู้นำเข้าบางรายนำข้าวจากแหล่งอื่นๆ มาผสมกับข้าวหอมมะลิไทย เพื่อทำให้ราคาสูงขึ้น

4.2 ปัญหาคู่แข่งทางการตลาดส่งผลกระทบต่อข้าวไทยในตลาดฮ่องกงมีสัดส่วนลดลง อาทิ กัมพูชา มีการพัฒนาพันธุ์ข้าวทำให้มีส่วนแบ่งตลาดไทยลดลง

4.3 ปัญหาอัตราแลกเปลี่ยนเงินบาทผันผวน ทำให้ผู้นำเข้าเกิดความไม่มั่นใจโดยอาจชะลอการสั่งซื้อข้าวจากไทย และหันไปสั่งซื้อข้าวจากที่อื่นที่มีราคาคงที่

5. มาตรการทางการค้า

หลังจากปี พ.ศ. 2546 รัฐบาลฮ่องกงได้ยกเลิกข้อกำหนดในการนำเข้าข้าวโดยให้เป็นไปอย่างเสรีการกำหนดราคาข้าว จำนวนผู้ประกอบการ และส่วนแบ่งตลาดขึ้นอยู่กับอุปสงค์และอุปทานของการแข่งขันในตลาด

การนำเข้าข้าว ผู้นำเข้าฮ่องกงต้องมี Import License โดยสามารถยื่นแจ้งจำนวนที่จะนำเข้าข้าวได้จากหน่วยงานรัฐบาล Trade and Industry Department : TID ซึ่งผู้นำเข้าข้าวสามารถขอขึ้นทะเบียนข้าวไม่จำกัดปริมาณข้าว (ยื่นแจ้งจำนวนนำเข้าข้าวทุก 3 เดือน) ระบุไว้ว่าควรมีปริมาณการขาย และสต็อกสำรองที่จำเป็น (www.tid.gov.hk/english/import_export/nontextiles/nt_rice/nt_rice.htmlRegistration_request)

6. ข้อคิดเห็นและเสนอแนะ

6.1 การเข้าร่วมประชุมผ่าน video conference ของผู้บริหารกระทรวงพาณิชย์ กรมการค้าต่างประเทศ สคต. ณ เมืองฮ่องกง และสมาคมค้าข้าวทั้ง 2 ฝ่าย ที่ผ่านมา ได้สร้างความสัมพันธ์อันดีและสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้นำเข้าข้าวฮ่องกง และรัฐบาลฮ่องกงเป็นอันมาก

6.2 การขยายธุรกิจหลายรูปแบบ จากปัจจัยหลายๆ อย่างทำให้ผู้นำเข้าข้าวฮ่องกงทำการค้าขายข้าวแบบดั้งเดิมในตลาดฮ่องกงยากขึ้น อาทิ ซูเปอร์มาเก็ตรายใหญ่บางรายเคยสั่งซื้อข้าวผ่านผู้นำเข้าฮ่องกง ปัจจุบันเป็นการนำเข้าและจำหน่ายใน Chain ซูเปอร์มาเก็ตตนเอง อีกทั้งมีผู้ค้าข้าวรายใหม่ๆ หันมานำเข้าข้าวจำหน่าย และจัดส่ง (Delivery) ให้กับลูกค้า เพื่อลดต้นทุน และความสะดวกแก่ลูกค้าผ่านการสั่งซื้อข้าวทางช่องทาง Platform ออนไลน์

6.3. อย่างไรก็ดี การส่งเสริมและพัฒนาพันธุ์ข้าวไทย โดยนำเสนอข้าวคุณภาพดีและข้าวเพื่อสุขภาพรวมทั้งข้าวอินทรีย์ เพื่อเจาะตลาดผู้บริโภคที่หันมาใส่ใจสุขภาพ ซึ่งแนวโน้มในปัจจุบันเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสร้างความตระหนัก และเรียนรู้ความแตกต่างระหว่างข้าวไทยคุณภาพดีกับข้าวจากประเทศอื่นๆ ซึ่งเป็นเรื่องที่สำคัญสร้างความเชื่อมั่นของข้าวไทยต่อไป

6.4 การสนับสนุนการประชาสัมพันธ์ข้าวจากไทยผ่านกิจกรรมงานแสดงสินค้าในไทยและต่างประเทศ อาทิ การเข้าร่วมงานแสดงสินค้าอาหาร THAIFEX, การจัดงานเทศกาลสินค้าไทย (AEON) หรือการประชาสัมพันธ์ข้าวไทยผ่านร้านอาหารไทย (ตราสัญลักษณ์ Thai Select) อย่างต่อเนื่องจะทำให้การขยายตลาดทางการค้าเพิ่มขึ้น

สคต. ณ เมืองฮ่องกง
มกราคม 2564